

der skal løses af Stat og Kommune i Fællesskab, og hvilke Spørgsmaal der skal overlades til Staten eller de enkelte Kommuners Initiativ. Paa mange Omraader er hurtig Handling absolut nødvendig, hvorfor enhver unødvendig Forsinkelse bør undgaaes.“ Her har Sogneraadsforeningerne en noget anden Opfattelse. De vil ikke være med til at anmode Lovgivningsmagten om at sætte skarpe Grænser for, hvilke Opgaver der skal overtages af Kommunerne alene, og hvilke der skal overtages af Staten. Sogneraadsforeningerne anser det for bedst, at man fortsætter i det Spor, hvori man nu en Gang er: at Sogneraadene eller Byraadene, Kommunalraadene i det hele taget, udfører en Del af de Love, der hjemler Afholdelse af Udgifter dels fra Statens og dels fra Kommunernes Side, men at det er Kommunalraadene, der bestemmer, hvorledes de enkelte Spørgsmaal om Afhjælpning af Dyrtiden skal ordnes i dette Tilfælde.

Det undrer mig ikke, at baade det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) og det ærede Medlem fra Silkeborg (Jacob Christensen) har beklaget sig over, at dette Lovforslag ikke gaar saa vidt, som de har ønsket. Hvad er det da, de Herrer har ønsket? De har ønsket, at der fra Lovgivningsmagtens Side skulde øves Tvang mod de Kommunalraad, som man mener ikke i tilstrækkelig Grad efterkommer de Krav, der paa Grund af Dyrtiden med Rette kan stilles til Kommunalraadene fra Befolkningens Side. Men det er nu en Gang saaledes, at vi her i Landet har almindelig Valgret; enhver Kommune har det Kommunalraad, den selv vælger, hvor alle Partier har Adgang til at faa deres Indflydelse gjort gældende, idet jo Forholdstalsvalgmaaden anvendes ved Valgene til de kommunale Raad. Og det er nu en Gang saaledes med Hensyn til Spørgsmaalet om at varetage Omsorgen for de trængende og de ubemidlede, at det er hver Kommune, der sørger for sine, og det er hvert Kommunalraad, der afgør, hvorledes Trangen bedst kan afhjælpes paa forsvarelig Maade indenfor hver Kommunes Grænser. Jeg vil derfor meget fraraade, at man skulde gaa til det, som de Herrer Socialdemokrater ønsker: at man skulde øve Tvang mod de kommunale Raad, forskrive dem, hvorledes de har at indrette sig, og tilvejebringe Ensartethed i alle disse Forhold. Det glæder mig, at den højtærede Indenrigsminister heller ikke er enig med dem deri; han tog jo Afstand fra dem i de Bemærkninger, han fremsatte for et Øjeblik siden. Men da Købstadsforeningen har andyet et saadant Ønske, er det ganske

naturligt, at Sogneraadsforeningen har svaret ogsaa paa denne Bemærkning i Købstadsforeningens Resolution.

Naar man nu ser paa, hvad Følgen vil blive, hvilke Udgifter der vil resultere af det Tillæg til Dyrtidsloven, som her foreslaas, kan man ikke være blind for, at det i Realiteten bliver en Overflytning, det vil sige en Overvæltning af en stor Del af de Udgifter, som rettelig paahviler Bykommunerne, paa Landkommunerne. Og saa meget kan vi nok regne ud ude paa Landet, saa meget er Sogneraadsforeningen klar over — det er et simpelt Regnestykke, der fører til dette Resultat —, at Meningen med dette Lovforslag er, at Købstæderne skal lettes i de Byrder, der paahviler dem med Hensyn til Udførelsen af Dyrtidslovens Foranstaltninger, og at denne Lettelse skal foregaa gennem større og større Bidrag fra Statskassen. Men det er jo ikke Købstædernes Indbyggere, som alene skal fylde Statskassen, naar den tømmes, der skal Landbefolkningen ogsaa være med. Derfor er det, at Sogneraadsforeningen og Amtsraadsforeningen har ment, at de kunde nok i alt væsentligt ordne Dyrtidsforholdene efter den gældende Lov; og navnlig har de ikke villet kræve, at Brændselshjælp skal være en Hjælp, der ydes alle i Kommunerne, enten de er rige eller fattige. Det, som medfører de store Udgifter, naar man ordner sine Understøttelser til Afhjælpingen af Dyrtidsnøden, er Kravet om, at alle indenfor en Kommunes Grænser, enten de er rige eller fattige, skal have ens Hjælp, og at denne Hjælp hovedsagelig skal gives af Statskassen. Dette sker ved, at Udgifter, som rettelig paahviler Byerne, gennem Statskassens Bidrag overvælttes paa Landdistrikterne, som paa en efter de kommunale Raads Formening forsvarelig Maade har sørget for deres trængende. Jeg hørte nok, at den højtærede Minister anbefalede at anvende § 2 i størst mulig Udstrækning i dette Forhold; jeg hørte nok, at den højtærede Minister havde den Opfattelse, at det højner Smaafolk, at de ikke skal bede om nogen Understøttelse, men at de faar den uden at bede derom; og for at de kan faa den uden at bede om den, skal alle have den. Ja, saaledes ser den højtærede Minister paa dette Forhold. Men jeg er ikke blind for, at det ogsaa har sin Vrangside, thi det fører let til, at man efterhaanden vænner alle i Samfundet til at se hen til Statskassen og, naar der er en Smule i Vejen, at kræve Statens Omsorg og Statens Forsorg. Men dette, at Staten skal sørge for os alle sammen, er et Princip, som man ikke skal